

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ
(ДЕЦА ОТ ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ГРУПИ В
В ДГ „ЧУЧУЛИГА“-ГРАД ПЛЕВЕН)

1. Въведение

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание.

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

А. Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б. Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е

в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания. Съществено влияние, свързано с преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и младежите.

В. Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище, ниските образователни резултати. Взаимоотношенията в училище, неразвитото кариерно ориентиране и консултиране са също сред важните образователни причини за преждевременното напускане на училище.

Г. Институционални причини

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система.

Д. Причини, свързани със здравния статус

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата, нуждаещи се от допълнителна образователна подкрепа в общообразователните училища. Рисковете за преждевременно напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на училището за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

Настоящата програма набелязва дейности и мерки в три основни направления, като приоритет за детската градина имат тези, свързани с превенцията на ранното напускане.

- Превенция на преждевременното напускане на училище;
- Интервенция срещу преждевременното напускане на училище;
- Компенсиране на преждевременното напускане на училище.

Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждеременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени към образованието и грижите от ранна детска възраст.

Интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на най-ниско равнище.

Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждеременно напусналите училище отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение.

В ДГ „Чучулига“ не се наблюдава отпаднали от обучението деца от подготвителните групи. Обичайно напусналите подготвителната група деца са поради заминаването на семействата им да живеят в чужбина или поради преминаване на обучение към полудневни групи в училищата. Единичните случаи на допуснати неизвинени отсъствия са най-често от закъснения, недостатъчно отговорно поведение на родителите, недостатъчна мотивация за учене.

Превенцията за ранното напускане на училище следва да започне още в най-ранната степен на образование – от детската градина.

Позитивната образователна среда във всяка детска градина е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на ДГ, като във формирането и се включват следните дейности:

1. Разработване и изпълнение на собствена Програма за превенция.
2. Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за ранното отпадане на децата.
3. Разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти, по отношение намаляването на отсъствията.
4. Развиване на дейности в детската градина за подкрепа за

личностното развитие.

5. Справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст.

6. Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти.

7. Развиване на между институционални инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на ДГ.

2.Водещи принципи при разработване и изпълнение на Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище са:

-Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.

-Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

-Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от детската градина

-Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

-Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

-Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

-Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на децата от подготвителните групи.

-Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

-Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на децата от подготвителните групи.

3.Цели на програмата:

Обща цел: Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.

Подцели:

- 3.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - добър психоклимат, атмосфера на добронамерени взаимоотношения.
- 3.2. Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за деца от уязвими етнически общности.
- 3.3. Достъп до качествено образование за деца със СОП.
- 3.4. Намаляване на риска от преждевременно напускане на детска градина преди възникването на проблемите.
- 3.5. Предоставяне на набор от механизми за предпазване на отделните застрашени от отпадане деца.
- 3.6. Подпомагане на преждевременно напусналите деца отново да се включат в образованието, чрез предлагане на пътища за завършване на подготвителна група в ДГ.

4. Необходими действия за постигане на целите:

- 4.1. Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с учителите.
- 4.2. Контрол на отсъствията на децата и причините за допускането им, както и поведението, с цел недопускане на тормоз и насилие.
- 4.3. Повишаване квалификацията на учителите за работа с деца в риск.
- 4.4. Засилване на връзката между учителя и детето и връзката учител - родител, основаваща се на взаимно доверие и уважение.
- 4.5. Търсене на форми за повишаване на информираността на родителите на напусналите деца отново да се включат в образованието.
- 4.6. Разглеждане на Педагогически съвет на случаите на деца в риск от отпадане от системата на ПУО.

5. Мерки за превенция:

5.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – психологичен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление: Повишаване интереса на децата към живота в детската градина, чрез редовно осъществяване на работата в екип, включване в обществено полезен труд, участие в групови и общоградински тържества и развлечения. Обсъждане на нравствена проблематика свързана със екологичното, здравното и

гражданско образование. Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии.

5.2.Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления, спрямо очакваните резултати; резултатите, получени от оценяването на входните и изходните равнища и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта.

5.3Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността: включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина
Организиране на групови и общоградински форми на взаимодействие като: включване в естетизиране на помещенията и двора на детската градина, участие работилница за родители , изработване на изделия за благотворителни базари, отбелязване на традиционни празници, обичаи, обреди, подготовка и провеждане на общоградински мероприятия; актуализиране състава на училищното настоятелство и Обществения съвет, провеждане „ Седмица на отворените врати“.

5.4.Контролиране посещаемостта на децата чрез: ежемесечно отчитане среднодневната посещаемост на децата, своевременно осъществяване на връзка с родителите, за установяване причините за отсъствие на децата, анализиране посещаемостта на децата в края на всяко учебно полугодие, информирание дирекция „Социално подпомагане“ за децата, допуснали повече от три неизвинени отсъствия в рамките на един месец.

5.5.Реализиране на политики за социализиране на децата, за които българският език не е майчин и за деца в неравностойно положение, за интегрирано обучение на деца със СОП,(включително на осигуряване на достъпна архитектурна среда), за преодоляване на обособяване по етническа принадлежност на децата в детските градини. Актуализиране стратегията на детското заведение в зависимост от конкретните условия и особености в региона.